

O webináři Stav péče o zvukové kulturní dědictví v ČR [1]

Autor:

- [HOROVÁ, Iva](#) [2]

Číslo:

- [2020, ročník 29, číslo 3/4](#) [3]

Rubrika:

- [Trendy v knihovnách](#) [4]

Klíčová slova:

- [zvukové dokumenty](#) [5]

[Národní technická knihovna](#) [6] (dále NTK) i v roce 2020 zorganizovala několik vzdělávacích akcí se zaměřením na oblast zvukových dokumentů, resp. nahrávek. Tentokrát se konaly v rámci projektu Virtuální národní fonotéka – 2. etapa: pilotní redesign dotovaného z programu VISK 1 (projekt financovaný z klasického vzdělávacího programu VISK 2 byl v NTK v roce 2020 vzhledem k různým okolnostem zrušen).

Náš webinář, určený všem typům pracovníků z knihoven, se konal online v prostředí Microsoft Teams 10. prosince 2020. Jeho cílem bylo podat ucelený a shrnující přehled o tom, zda a kam se péče o zvukové kulturní dědictví a jeho digitalizace a zpřístupňování v ČR nyní posunula, jaké máme problémy, co a kde se aktuálně řeší apod.

Lektorský tým tvořili čtyři odborníci z různých institucí: Natálie Ostráková (Národní knihovna ČR), Martin Mejzr (Národní muzeum), Helena Novotná (Katedra informačních studií a knihovnictví, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity) a Iva Horová (NTK). Program byl rozdělen do čtyř hlavních bloků.

I. Horová informovala obecně o průzkumech fondů a sbírek v ČR, které byly dosud provedeny. Představila vybrané výsledky z průzkumu potřeb metadatového popisu zvukových dokumentů z roku 2019. Spolu s H. Novotnou pak hovořily o problémech, které na tomto poli stále máme: jde o nedokončenost průzkumů hlavně z důvodů nedostatku pracovních kapacit. Chybí nám pokrytí zejména v oblasti muzeí. Mj. je složité sestavit i jen validní adresář. Přitom se jedná o výchozí a stěžejní kroky, které je třeba učinit, abychom získali přehled o tom, co a kde vlastně v ČR existuje a v jaké kondici jsou sbírky či nosiče. Na základě toho bude pak možné včas zasahovat a zachraňovat. Důležitost průzkumů se potvrdila i loni, kdy byly „objeveny“ unikátní fonoválečky v Třebíči.

N. Ostráková se věnovala digitalizačnímu procesu, různým typům potřebných metadatových formátů a standardu pro digitalizaci gramodesek a fonováleček. M. Mejzr pohovořil o otázkách a zásadách fyzické ochrany originálních nosičů a spolu s H. Novotnou představili metodiku [Manipulace s historickými nosiči a jejich ochrana](#) [7], která vznikla v rámci projektu Národního muzea Nový fonograf. H. Novotná navázala ještě s informacemi o metodice průzkumů, kterou řešila ve své [bakalářské práci](#) [8].

Prezentace z webináře jsou připravovány ke zpřístupnění v [Institucionálním repozitáři NTK](#) [9], kde budou k nalezení mj. podle jmen autorů.

Ačkoliv se nám daří pomalu uskutečňovat některé dílčí kroky z celého širokého spektra potřebných úkolů a činností, které před námi jako „ochránci“ zvukových nosičů stojí, stále se ukazuje problém neexistence instituce, která by tuto oblast zastřešovala koordinačně a metodicky na národní úrovni. Proto tyto činnosti supluje tým, který se stará o portál [Národní fonotéka](#) [10] a [Nový fonograf](#) [11]. Lektori tohoto webináře k tomuto týmu patří a podílejí se na řešení úkolů, každý z nich v rámci své specializace.

Problémem je však stále nedostatek pracovních kapacit a financování de facto pouze v rámci projektů, které nezaručuje udržitelnost ani nastartovaných činností, ani kvalifikovaného týmu.

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2020-rocnik-29-cislo-34/o-webinari-stav-pece-o-zvukove-kulturni>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2020-rocnik-29-cislo-34/o-webinari-stav-pece-o-zvukove-kulturni>
- [2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/horova-iva>
- [3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2020-rocnik-29-cislo-34>
- [4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/trendy-v-knihovnach>
- [5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/zvukove-dokumenty>
- [6] <https://www.techlib.cz/>
- [7] <https://novyfonograf.cz/standardy/manipulace-s-historickymi-zvukovymi-nosici-a-jejich-ochrana/>
- [8] <https://is.muni.cz/th/cfj01/>
- [9] <http://repozitar.techlib.cz/>
- [10] <https://narodnifonoteka.cz/>
- [11] <https://novyfonograf.cz/>